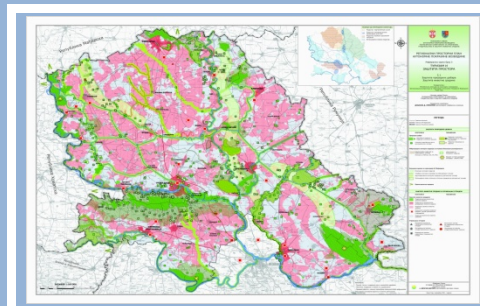

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ **2012**

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012
Покрајинска урбанистичка и грађевинска
инспекција

Одсек за инспекцијске послове за урбанизам и градитељство и послове извршења

Сектор за инспекцијске послове

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

Израдила:

Аурела Шимудварац Лучи, дипл.инж.арх.
шеф одсека за инспекцијске послове за урбанизам и градитељство и послове извршења

Сарадници:

Милорад Бијелић, маг.аналит.зашт.жив.сред, дипл.хем.
Помоћник покрајинског секретара-Руководилац сектора за инспекцијске послове

Бранислав Вукајлов, дипл.инж.арх.- покрајински урбанистички инспектор;

Ванда Мога, дипл.грађ.инж.- покрајински грађевински инспектор;

Милутин Татић, дипл.грађ.инж.- покрајински грађевински инспектор;

Нови Сад, март 2013.

Садржај

1.	Основне информације о покрајинској инспекцији за урбанизам и градитељство	1
1.1.	Организациона структура.....	1
1.2.	Надлежности.....	1
1.3.	Права и дужности покрајинског урбанистичког инспектора	2
1.4.	Овлашћења покрајинског урбанистичког инспектора	3
1.5.	Права и дужности покрајинског грађевинског инспектора	3
1.6.	Овлашћења покрајинског грађевинског инспектора	4
2.	Активности инспекције по областима контроле.....	7
2.1.	Активности покрајинске урбанистичке инспекције	7
2.2.	Активности покрајинске грађевинске инспекције	10
2.2.1.	Инспекцијски надзор над изградњом објеката за које дозволе за извођење радова издаје Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	13
2.2.2.	Инспекцијски надзор над радом органа јединице локалне самоуправе надлежних за послове грађевинске инспекције	14
3.	Посебне инспекцијске активности инспекције за урбанизам и градитељство	16
3.1.	Просторно планска документација	16
3.2.	Локацијске дозволе и Регистри инвеститора	19
3.3.	Приказ рада општинских/градских грађевинских инспекција.....	22
4.	Контакт подаци покрајинске урбанистичке и грађевинске инспекције.....	24

1. Основне информације о покрајинској инспекцији за урбанизам и градитељство

У оквиру Сектора за инспекцијске послове Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине формиран је Одсек за инспекцијске послове за урбанизам и градитељство и послове извршења. Покрајинска инспекција за урбанизам и градитељство обавља следеће послове: инспекцијски надзор над применом закона и других прописа који се односе на урбанизам, просторно планирање и изградњу објеката; обављају се послови који се односе на извршење решења о уклањању објеката; пружа стручна помоћ органима, организацијама и грађанима у вези примене прописа из надлежности Секретаријата; студијско-аналитички послови из делокруга Сектора и врше други послови утврђени законом и општим актом.

Извештај о раду урбанистичке и грађевинске инспекције на територији Аутономне покрајине Војводине има за циљ да да преглед врсте и обима послова покрајинске урбанистичке и грађевинске инспекције обављених у извештајном периоду од 01.01.2012. до 31.12.2012. године, сходно правима, дужностима и овлашћењима прописаним Законом о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011 и 121/2012).

1.1. Организациона структура

У Сектору за инспекцијске послове, Одсеку за инспекцијске послове за урбанизам и градитељство и послове извршења, поред помоћника покрајинског секретара, раде 4 самостална стручна сарадника II (1 самостални стручни сарадник II за инспекцијске послове - урбанистички инспектор - шеф одсека, 1 самостални стручни сарадник II - урбанистички инспектор и 2 самостална стручна сарадника II - грађевински инспектори), са седиштем у Новом Саду.

1.2. Надлежности

Послови инспекцијског надзора урбанистичке и грађевинске инспекције су се на територији Аутономне покрајине Војводине до доношења Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине („Службени гласник Републике Србије“, број 6/2002 и 101/2007 - др. закон) обављали у Министарству урбанизма и грађевина - Одсеку за управно надзорне послове грађевинске и урбанистичке инспекције за територију АП Војводине са седиштем у Новом Саду. Омнибус законом донетим 2002. године, а касније и Законом о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник Републике Србије“, број 99/2009 и 67/2012-одлука УС), а у складу са Законом о планирању и изградњи из 2009. године, ови послови су поверени Аутономној покрајини Војводини.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Чланом 172. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011 и 121/2012, у даљем тексту: Закон), утврђено је, у ставу 1. да надзор над извршавањем одредаба овог Закона и прописа донетих на основу овог Закона врши министарство надлежно за послове урбанизма и грађевинарства, а у ставу 2. да инспекцијски надзор врши надлежно министарство преко инспектора у оквиру делокруга утврђеног Законом. Ставом 3. истог члана аутономној покрајини поверено је вршење инспекцијског надзора у области просторног планирања и урбанизма на територији аутономне покрајине и над изградњом објеката за које издаје грађевинску дозволу на основу овог закона. Према члану 55. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АП Војводине“, број 4/2010, 4/2011 и 20/2012), послови инспекцијског надзора у области просторног и урбанистичког планирања и изградње објеката, су у надлежности Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Сходно одредбама Закона о планирању и изградњи, послови инспекцијског надзора у области урбанизма врше се само на нивоу републике и аутономне покрајине, односно ови послови нису поверени општини/граду. Вршење инспекцијског надзора у области изградње објеката поверено је општинама/градовима за објекте за које грађевинску дозволу издаје локална самоуправа.

1.3. Права и дужности покрајинског урбанистичког инспектора

Урбанистички инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли:

- привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које израђује просторне и урбанистичке планове или обавља друге послове одређене Законом испуњава прописане услове;
- је плански документ који се односи на организацију, планирање и уређење простора израђен и донет у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона;
- су локацијска дозвола и урбанистички пројекат, израђени и издати у складу са Законом;
- је главни пројекат, на основу кога је издата грађевинска дозвола, израђен у складу са локацијском дозволом, односно планским документом;
- се промене стања у простору врше у складу с Законом и прописима донетим на основу Закона, односно да ли се промене стања у простору врше у складу са правилима и стандардима струке;
- је привредно друштво, односно друго правно лице, односно јавно предузеће или друга организација које утврђује посебне услове за изградњу објеката и уређење простора, као и техничке податке за прикључак на инфраструктуру, доставило потребне податке и услове за израду планског документа, односно локацијске дозволе у прописаним роковима.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

1.4. Овлашћења покрајинског урбанистичког инспектора

У вршењу инспекцијског надзора урбанистички инспектор је овлашћен да предузима следеће мере:

- да забрани решењем даљу израду планског документа, ако утврди да привредно друштво, односно друго правно лице које израђује плански документ не испуњава услове прописане Законом;
- да наложи решењем органу надлежном за послове урбанизма, поништавање локацијске дозволе и урбанистичког пројекта, у року који не може бити дужи од 15 дана, ако утврди да ти акти нису у складу са Законом, односно планским документом;
- да подноси иницијативу пред другостепеним органом за поништај грађевинске дозволе;
- да обавести надлежни орган, односно надлежног инспектора и да предузме друге мере на које је овлашћен, ако утврди да се промене стања у простору не врше у складу са Законом и прописом донетим на основу Закона;
- да обавести орган надлежан за доношење планског документа и да предложи министру надлежном за послове просторног планирања и урбанизма покретање поступка за оцену законитости планског документа, ако утврди да плански документ није донет у складу са Законом или да поступак по којем је донет није спроведен на начин прописан Законом;
- да без одлагања обавести министра надлежног за послове просторног планирања и урбанизма, ако утврди да орган надлежан за доношење планског документа није у прописаном року донео плански документ;
- да предузме мере против привредног друштва или другог правног лица, ако у прописаном року не доставе потребне податке неопходне за прикључак на техничку и другу инфраструктуру;
- да предузима и друге мере, у складу са Законом.

1.5. Права и дужности покрајинског грађевинског инспектора

Грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да проверава да ли:

- привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које гради објекат, односно лице које врши стручни надзор, односно лица која обављају поједине послове на пројектовању или грађењу објеката, испуњавају прописане услове;
- је за објекат који се гради, односно за извођење радова издата грађевинска дозвола и поднета пријава о почетку грађења;
- је инвеститор закључио уговор о грађењу, у складу са Законом;
- се објекат гради према техничкој документацији на основу које је издата грађевинска дозвола, односно техничкој документацији на основу које је издато решење о пријави радова из члана 145. Закона;

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

- је градилиште обележено на прописан начин;
- извршени радови, односно материјал, опрема и инсталације који се уграђују одговарају Закону и прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;
- је извођач радова предузео мере за безбедност објекта, суседних објеката, саобраћаја, околине и заштиту животне средине;
- на објекту који се гради или је изграђен постоје недостаци који угрожавају безбедност његовог коришћења и околине;
- извођач радова води грађевински дневник, грађевинску књигу и обезбеђује књигу инспекције на прописани начин;
- се у току грађења и коришћења објекта врше прописана осматрања и одржавања објекта;
- је технички преглед извршен у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона;
- је за објекат који се користи издата употребна дозвола;
- се објекат користи за намену за коју је издата грађевинска, односно употребна дозвола;
- обавља и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу Закона.

1.6. Овлашћења покрајинског грађевинског инспектора

У вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор је овлашћен да:

- нареди решењем уклањање објекта или његовог дела, ако се објекат гради или је његово грађење завршено без грађевинске дозволе;
- наложи решењем уклањање објекта, односно враћање у првобитно стање, ако се објекат гради, односно изводе радови без решења из члана 145. Закона;
- наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана за прибављање, односно измену грађевинске дозволе, ако се објекат не гради према грађевинској дозволи, односно главном пројекту, а ако инвеститор у остављеном року не прибави, односно измени грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела;
- наложи решењем обуставу радова, ако инвеститор није закључио уговор о грађењу, у складу са Законом;
- наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана за прибављање грађевинске дозволе, ако утврди да је за радове који се изводе на основу решења из члана 145. Закона потребно прибавити грађевинску дозволу, а ако инвеститор у остављеном року не прибави грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела;
- наложи решењем обуставу радова и одреди рок који не може бити дужи од 30 дана за прибављање, односно измену грађевинске дозволе, ако изграђени

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

темељи нису усклађени са главним пројектом, а ако инвеститор у остављеном року не прибави грађевинску дозволу, да наложи решењем уклањање изграђених темеља;

- наложи решењем уклањање објекта, односно његовог дела ако је настављено грађење, односно извођење радова и после доношења решења о обустави радова;
- наложи решењем уклањање привременог објекта из члана 147. Закона протеклом прописаног рока;
- наложи решењем инвеститору, односно власнику објекта забрану даљег уклањања објекта, односно његовог дела, ако се објекат или његов део уклања без решења о дозволи уклањања објекта, односно његовог дела;
- наложи решењем обуставу радова, ако инвеститор није решењем одредио стручни надзор, у складу са Законом;
- нареди спровођење других мера, у складу са Законом.

Решење о уклањању објекта, односно његовог дела односи се и на делове објекта који нису описани у решењу о рушењу, а настали су након састављања забележбе и чине једну грађевинску целину.

Кад грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да:

- се у току грађења не предузимају мере за безбедност објекта, саобраћаја, околине и заштиту животне средине, наредиће решењем инвеститору, односно извођачу радова мере за отклањање уочених недостатака, рок њиховог извршења, као и обуставу даљег извођења радова док се ове мере не спроведу, под претњом принудног извршења на терет инвеститора, односно извођача радова;
- извршени радови, односно материјал, опрема и инсталације који се уграђују не одговарају Закону и прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, обуставиће решењем даље извођење радова док се не отклоне утврђени недостаци;
- градилиште није обележено на прописан начин, односно прибављена писмена потврда о усаглашености изграђених темеља са главним пројектом, наложиће решењем обуставу радова и одредиће рок за отклањање недостатака, који не може бити дужи од три дана;

Решење о мерама за отклањање уочених недостатака може се донети и усменим изрицањем на лицу места, уз обавезу инспектора да писмени отправак изради у року који не може бити дужи од пет дана. Рок за извршење и рок за жалбу почињу да теку од дана доношења усменог решења.

Ако грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да:

- привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник, односно лице коме је поверено вршење стручног надзора над грађењем објекта,

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

односно извођењем радова не испуњава прописане услове, забраниће решењем даље извођење радова до испуњења услова;

- на објекту који се гради или који је изграђен постоје недостаци који представљају непосредну опасност по стабилност, односно безбедност објекта и његове околине и живот и здравље људи, забраниће решењем коришћење објекта или његовог дела док се не отклоне утврђени недостаци;
- се објекат за који је издата грађевинска дозвола користи без употребне дозволе, наредиће инвеститору прибављање употребне дозволе у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 90 дана, а ако је инвеститор не прибави у утврђеном року донеће решење о забрани коришћења објекта;
- се објекат за који је издата грађевинска и употребна дозвола користи за намену која није утврђена грађевинском и употребном дозволом, наложиће прибављање грађевинске дозволе, односно решења из члана 145. Закона у року од 30 дана, а ако инвеститор не прибави грађевинску дозволу, односно решење из члана 145. Закона у остављеном року, донеће решење о забрани коришћења објекта;
- се коришћењем објекта доводи у опасност живот и здравље људи, безбедност суседних објеката, безбедност околине или угрожава животна средина, наложиће извођење потребних радова, односно забранити коришћење објекта, односно дела објекта;
- објекат за који је издата грађевинска дозвола, који није завршен у року садржаном у пријави почетка грађења објекта, односно извођења радова, наредиће решењем инвеститору да у року који не може бити краћи од 30 ни дужи од 90 дана, заврши грађење објекта, односно извођење радова, а ако инвеститор не заврши објекат у остављеном року, поднеће пријаву за учињени прекршај, односно привредни преступ.

2. Активности инспекције по областима контроле

2.1. Активности покрајинске урбанистичке инспекције

У извештајном периоду покрајинска урбанистичка инспекција је спровела инспекцијски надзор по представкама правних и физичких лица, у оквирима својих надлежности, које подразумевају проверу да ли:

- привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које израђује просторне и урбанистичке планове или обавља друге послове одређене Законом испуњава прописане услове;
- је плански документ који се односи на организацију, планирање и уређење простора израђен и донет у складу са Законом и прописом донетим на основу Закона;
- су локацијска дозвола и урбанистички пројекат, израђени и издати у складу са Законом;
- је главни пројекат, на основу кога је издата грађевинска дозвола, израђен у складу са локацијском дозволом, односно планским документом;
- се промене стања у простору врше у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, односно да ли се промене стања у простору врше у складу са правилима и стандардима струке, што је ова инспекција чинила у одређеним предметима изласком на лице места;
- је привредно друштво, односно друго правно лице, односно јавно предузеће или друга организација које утврђује посебне услове за изградњу објеката и уређење простора, као и техничке податке за прикључак на инфраструктуру, доставило потребне податке и услове за израду планског документа, односно локацијске дозволе у прописаним роковима.

У одређеном броју инспекцијских надзора који су вршени по захтевима физичких и правних лица, ова инспекција је извршила и контролу законитости документације коју су надлежни органи јединица локалне самоуправе издали на основу Закона о планирању и изградњи из 2003. године. Ради се о контроли издатих аката о урбанистичким условима, извода из плана и идејних пројеката на основу којих су издата одобрења за изградњу.

Извршено је укупно 52 инспекцијска надзора у општинама / градовима на територији АП Војводине. У зависности од утврђеног чињеничног стања, ова инспекција је предузела мере поништења решења о локацијској дозволи у 5 случајева, јер је утврђено да су издата супротно Закону.

Приликом вршења инспекцијског надзора, у већем броју случајева утврђени су мањи недостаци у обављењу појединих послова у области урбанизма и просторног планирања. Ови недостаци су констатовани у записницима о инспекцијском надзору и дат је налог за њихово отклањање. У свим случајевима поступљено је по датим налозима, тако да није било потребе за понављањем инспекцијског надзора односно

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

предузимањем одговарајућих мере. Такође, приликом вршења инспекцијског надзора, није било основа за примену казnenих одредби за привредне преступе, као ни за подношење прекршајних пријава против привредних друштава, правних лица, односно против одговорних лица.

Табела 1. Преглед активности покрајинске урбанистичке инспекције у 2012. години

Активност	Број
1. предмети пренети из 2011. године	10
2. примљени предмети у току извештајног периода	42
3. решени предмети	40
4. сачињени записници о инспекцијском надзору	13
5. упутстава/мишљења за спровођење закона	5
6. издата решења о:	
забрани израде плана	0
поништају решења о локацијској дозволи	5
поништају урбанистичког пројекта	0
7. иницијативе за:	
поништај одобрења за изградњу	0
оцену законитости плана	0
8. инспекцијски прегледи:	36
по службеној дужности	0
по пријави	36
9. контрола планске документације:	0
по службеној дужности	1
по пријави	0

У оквиру редовног инспекцијског надзора, у извештајном периоду, прикупљени су подаци од општинских / градских органа надлежних за послове урбанизма, о стању просторно-планске и урбанистичке документације по јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине, путем Анкете. Сачињена је информација за потребе овог Секретаријата као и ресорно Министарство.

Ступањем на снагу Закона о планирању и изградњи у септембру 2009. године, настале су нове обавезе општинама односно градовима у вези израде и доношења планских докумената.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Прелазним и завршним одредбама члана 215. Закона предвиђено је да општине/градови донесу просторне планове у року од 18 месеци од дана његовог ступања на снагу. Рок за доношење нових просторних планова, као и усклађивање постојећих просторних планова са одредбама Закона, истекао је 11. марта 2011. године.

Истим чланом Закона прописан је рок од две године од дана ступања на снагу Закона, за доношење планова генералне регулације за седиште јединице локалне самоуправе. Рок за доношење планова генералне регулације, истекао је 11. септембра 2011. године.

За доношење планова генералне регулације за остала насеља, који су предвиђени за доношење просторним планом јединице локалне самоуправе, Законом је предвиђен рок од три године од дана његовог ступања на снагу. Рок за доношење планова генералне регулације за остала насеља, истекао је 11. септембра 2012. године.

Надлежно Министарство грађевинарства и урбанизма упознато је са стањем планске документације на територији АП Војводине, као и на целој територији Републике Србије. За општине/градове који нису испоштовали одредбе Закона, нису изречене санкционе мере. Такође, Законом нису прописане санкционе мере у случају непоштовања Закона када се утврди да плански документи нису донети у законском року.

Покрајинска урбанистичка инспекција је обавила и друге послове из делокруга рада овог секретаријата, и то:

- сачинила је 5 упутстава / мишљења у погледу примене Закона и планске документације, по захтевима правних и физичких лица и општинских органа управе надлежних за послове урбанизма;
- консултативно је учествовала у поступцима издавања документације из области урбанизма коју овај секретаријат издаје у првостепеном управном поступку;
- утврђивала је усклађеност главних пројеката са локацијским дозволама, односно планским документима у поступцима вођеним пред овим секретаријатом по жалбама против грађевинске дозволе издатих од општинских органа;
- одржала је преко 50 састанака ради пружања стручне помоћи општинским органима управе надлежним за послове урбанизма и просторног планирања;
- спровела је Анкету о стању просторно-планске и урбанистичке документације по јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине и сачинила информацију за потребе овог Секретаријата као и ресорног Министарства;
- учествовала је у изради мишљења овог секретаријата на нацрт подзаконских аката који су доношени на основу Закона;
- обавила је и друге послове који се односе на праћење стања и предлагање мера за развој и унапређење просторног и урбанистичког планирања.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Обављањем наведених послова покрајински урбанистички инспектори су учествовали у готово свим пословима из области урбанизма и просторног планирања који су у делокругу послова овог секретаријата, као и у праћењу стања и предлагању мера за развој и унапређење просторног и урбанистичког планирања.

У току инспекцијских надзора остварена је добра професионална сарадња са свим старешинама органа јединица локалних самоуправа надлежних за послове урбанизма.

2.2. Активности покрајинске грађевинске инспекције

Покрајинска грађевинска инспекција је у извештајном периоду у свим градовима и општинама на територији АП Војводине извршила инспекцијски надзор над радом како органа који су надлежни за послове грађевинарства, тако и органа који су надлежни за послове грађевинске инспекције. Такође, инспекција је вршила и инспекцијски надзор над изградњом објеката на територији АП Војводине за које дозволе за извођење радова на основу закона издаје Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Приликом инспекцијског надзора над радом органа јединице локалне самоуправе надлежних за послове грађевинарства акценат је стављен на примену закона и других подзаконских аката код изградње објеката, техничког прегледа објеката и издавања употребне дозволе за изграђене објекте. Посебна пажња је посвећена контроли поштовања одредби Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе („Службени гласник РС“, бр.93/2011), који је на снази од 09.12.2011. године, од стране комисија за технички преглед објеката приликом сачињавања записника на основу ког надлежни орган издаје употребну дозволу.

У извештајном периоду покрајинска грађевинска инспекција је спровела инспекцијски надзор по представкама правних и физичких лица, као и контроле у оквирима својих надлежности.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Табела 2. Преглед активности покрајинске грађевинске инспекције у 2012. години

Активност	Број
1. предмети пренети из 2011. године	37
2. примљени предмети у току извештајног периода	195
3. решени предмети	154
4. инспекцијски надзор	125
по службеној дужности - контрола у општини / граду	87
по пријави	38
5. сачињени записници о инспекцијском надзору	65
6. издата решења о:	2
уклањању објеката	1
затварању градилишта / обустави радова	1
уклањању неправилности (прибављање употребне дозволе и др.)	0
забрани коришћења објекта	0
7. поднете прекршајне пријаве	0
8. контрола употребних дозвола:	74
потврђено	60
непотврђено	14

Инспекцијским надзором је обухваћено укупно 125 инспекцијских прегледа, по службеној дужности - контрола у општини / граду, односно 38 инспекцијских прегледа по пријави.

Инспекцијским надзором је обухваћена контрола 74 предмета у којима су издате употребне дозволе.

Од укупног броја контролираних предмета, 14 дозвола, односно 19%, враћено је надлежним органима са налогом да отклоне уочене недостатке.

У 60 дозвола, односно 81%, нису утврђени никакви недостаци, што је за 3% више у односу на прошлу годину и што је права потврда да је редовна инспекцијска контрола која је вршена у ранијем временском периоду дала позитивне резултате.

На основу анализе предмета издавања употребне дозволе у којима су констатоване одређене неправилности може се закључити да се ради о истим недостацима као и претходних година само у значајно мањем обиму, и то:

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

- недостаје решење о образовању комисије;
- није наведено шта је тачно предмет техничког прегледа;
- није наведено када су радови на објекту започети, а када завршени;
- није наведено време почетка техничког прегледа;
- није наведено која је приказана документација на основу које је вршен технички преглед - главни пројекат/пројекат изведеног стања и ко је израдио и које пројекте;
- није наведен одговорни извођач радова, број лиценце и на основу ког решења је постављен;
- није наведен надзорни орган, број лиценце и на основу ког решења је постављен;
- није наведено да ли је главни пројекат потврђен од стране одговорног извођача радова и надзорног органа, као и да је изведено стање једнако пројектованом стању из главног пројекта;
- није наведено да ли је и како вођен грађевински дневник, да ли је вођена књига инспекције и да ли има уписа инспекцијских органа или ако је у записнику наведено да је грађевински дневник вођен нема констатације о упису одговорних извођача радова и надзорних органа;
- није наведено да је приказан протокол о обележавању регулационе линије, исколчавању објекта са давањем висинских кота;
- није наведено да је приказана потврда надлежног органа о усаглашености изграђених темеља са главним пројектом, односно усклађеност положаја темеља, односно спољних ивица објекта са положајем грађевинске и регулационе линије из ситуационог плана, усклађеност нивелационих карактеристика објекта, односно његових делова са главним пројектом, као и усклађеност основних димензија објекта са главним пројектом;
- недостаје оцена комисије о доказаности пројектованог квалитета у складу са прописима и стандардима, већ је наведено да је од стране одговорних извођача радова и надзорних органа приказана изјава да су добијени резултати у складу са пројектованим квалитетом;
- није констатован степен уређености грађевинске парцеле на којој је изграђен предметни објекат;
- није наведено да је преглед исправности изведених радова вршен на основу приказаних посебних писмених потврда надлежних органа и организација које су законом овлашћене да контролишу исправност одређених радова, опреме и уређаја (санитарне сагласности, противпожарне сагласности, заштите на раду, заштите животне средине и друго);
- недостаје констатација да је предметни објекат изграђен у складу са одобрењем за изградњу, техничком документацијом на основу које се објекат градио, обезбеђен доказ о квалитету изведених радова, уграђеног материјала, инсталација и опреме;
- чланови комисије нису оверили своје потписе личним печатом;

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

- извођење радова не може да се ради у „сопственој режији“, односно радове могу да изводе само регистрована предузећа.

У свим предметима где су постојале неправилности, надлежни органи су у задатим роковима поступили по примедбама и налозима ове инспекције, те није било разлога за покретање поступака за поништај употребних дозвола.

2.2.1. Инспекцијски надзор над изградњом објеката за које дозволе за извођење радова издаје Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

Чланом 172. Закона, АП Војводини је поверено вршење инспекцијског надзора над изградњом објеката за које грађевинску дозволу издаје Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Исто тако, у члану 11. став 1. тачка 4. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник Републике Србије“, бр. 99/2009 и 67/2012 - одлука УС), прописано је да АП Војводина, преко својих органа, врши инспекцијски надзор у области изградње објеката, а у ставу 2. овог члана да се ови послови врше као поверени.

Према члану 55. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АП Војводине“, бр. 4/2010 и 4/2011, 20/2012 и 26/2012) обављање наведених послова је у надлежности Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

У погледу овако законом дефинисане надлежности изузетак представља вршење инспекцијског надзора над изградњом магистралних и регионалних путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на магистралне и регионалне путеве које је у надлежности инспектора за државне путеве.

Покрајинска грађевинска инспекција је у извештајном периоду извршила контролу над 38 објеката. С тим у вези сачињено је 65 записника и донето 2 решења: 1 решење о уклањању објеката, и у једном случају инвеститору је решењем наложена мера затварања градилишта.

У појединим поступцима инспекцијског надзора, када је утврђена надлежност других инспекцијских органа (нпр. инспектора за државне путеве исл.) исти су о томе обавештени ради предузимања мера из своје надлежности.

На основу чињеничног стања које је утврђено приликом инспекцијског надзора над извођењем радова за које је издата законом прописана документација може се констатовати да се у највећем броју случајева радови изводе у складу са одобреном документацијом, законом и подзаконским актима. У одређеном броју случајева су уочене мање неправилности као што су непостојање решења на градилишту о именовању одговорног извођача радова и надзорног органа, неажурно вођење књиге инспекције и грађевинског дневника, неблаговремено прибављање писмених потврда о усаглашености изграђених темеља са главним пројектом, као и непоседовање

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

оригиналних пројеката и атестне документације на градилишту. У таквим ситуацијама је ова инспекција дала налоге за отклањање уочених неправилности, по којима су инвеститори, односно извођачи радова поступили у задатим роковима.

У извештајном периоду покрајинска грађевинска инспекција је остварила контакте са представницима управљача специјалних резервата природе „Засавица“, „Ковиљско-петроварадински рит“, „Краљевац“, „Делиблатска пешчара“ и „Обедска бара“, а све у циљу успостављања сарадње ради спречавања бесправне градње на овим локалитетима. У оквиру тих активности ова инспекција извршила је надзор над два објекта у делу подручја специјалног резервата природе „Делиблатска пешчара“, као и седам инспекцијских надзора у делу подручја специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“.

У циљу ефикасности успостављен је договор са представницима управљача да се, када уоче промене на терену у смислу одредаба Закона о планирању и изградњи, одмах обрате градској, односно општинској, односно покрајинској грађевинској инспекцији ради предузимања законом прописаних мера.

Добра сарадња је остварена и са грађевинским инспекторима у јединицама локалне самоуправе на чијој територији се налазе ови специјални резервати природе, а којима су одредбама Закона о планирању и изградњи поверени послови инспекцијског надзора на одређеним објектима који се граде или су изграђени у границама заштите.

2.2.2. Инспекцијски надзор над радом органа јединице локалне самоуправе надлежних за послове грађевинске инспекције

У извештајном периоду је извршен и инспекцијски надзор над радом органа надлежних за послове грађевинске инспекције у свим јединицама локалне самоуправе и у вези обављања послова констатовано је да грађевински инспектори:

- не врше редовно инспекцијски надзор над извођењем радова за које су издате дозволе у складу са законом;
- редовно сачињавају записнике о инспекцијском прегледу;
- у већини случајева одржавају усмене расправе пре доношења решења и доносе решења;
- у већини случајева не доносе закључке о дозволи извршења решења. У вези са тим је констатовано да се закључци о дозволи извршења не доносе из једног од следећих разлога: или зато што су инвеститори сами извршили обавезу која им је наложена решењем инспектора или зато што не постоје услови за принудно извршење тих решења (обезбеђена финансијска средства у буџету, асистенција полиције и сл).

Управо та чињеница, да грађевински инспектори у јединицама локалне самоуправе не доносе закључке о дозволи извршења и не спроводе поступке принудног извршења, је најчешћи разлог због ког физичка и правна лица подносе иницијативе за инспекцијски надзор овој инспекцији (од укупног броја запримљених предмета у извештајном периоду 38 предмета је иницирано поднесцима странака, односно 31%).

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

У вези са не извршавањем решења донетих од стране грађевинских инспектора је битна и чињеница да је чланом 197. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано да се рушење објеката који су изграђени, односно реконструисани или дограђени без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу до дана ступања на снагу предметног Закона, неће извршавати нити ће се за те објекте доносити решење о уклањању до правоснажног окончања поступка легализације.

Приликом инспекцијских надзора обављених у извештајном периоду констатовано је такође да:

- општински, односно градски грађевински инспектори немају службене легитимације према Правилнику о обрасцу и садржини легитимације урбанистичког и грађевинског инспектора и врсти опреме коју користи инспектор („Службени гласник РС“, бр. 86/09) и
- у већини општина није извршена набавка службеног знака „затворено градилиште“ и посебне траке за обележавање затвореног градилишта у складу са Правилником о изгледу и садржини службеног знака и поступку затварања градилишта („Службени гласник РС“, бр.79/09).

Приликом извршеног инспекцијског надзора констатовани су и проблеми који су исти у већини општина, односно градова, а који негативно утичу на квалитет послова из делокруга послова грађевинског инспектора као што су:

- недовољан број грађевинских инспектора;
- ангажовање на пословима који нису из делокруга права и дужности грађевинског инспектора (стручно - технички послови из области урбанизма и грађевинарства, послови инспектора за путеве, послови комуналне инспекције, учешће у комисијама за јавне набавке, у комисијама за планове, и сл.)

Од 84 инспектора који су запослени у јединицама локалних самоуправа на територији АП Војводине, 56 инспектора односно 67%, запослено је са високом стручном спремом, а 28 са вишом стручном спремом.

У току инспекцијског надзора остварена је добра професионална сарадња са свим старешинама органа јединице локалне самоуправе надлежних за послове грађевинарства и инспекцијске послове грађевинске инспекције, као и са свим градским и општинским инспекторима.

3. Посебне инспекцијске активности инспекције за урбанизам и градитељство

3.1. Просторно планска документација

У претходном временском периоду, имајући у виду законску обавезу доношења планских докумената, покрајинска урбанистичка инспекција је од доношења Закона до краја извештајног периода, у вршењу инспекцијског надзора у оквиру права и дужности из Закона, у јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине, посебно пратила активности у делу доношења одлука о усклађивању и израде планских докумената. Ресорно Министарство је претходних година доносило одговарајућа решења којима су наложене одговарајуће мере. У периоду од 01.01.2012. до 31.12.2012. године, није било активности ресорног Министарства по овим питањима.

Анализом реализације законске обавезе јединица локалне самоуправе у погледу усклађивања, израде и доношења просторних планова општина / градова са територије АП Војводине до децембра 2012. године, долази се до следећих података:

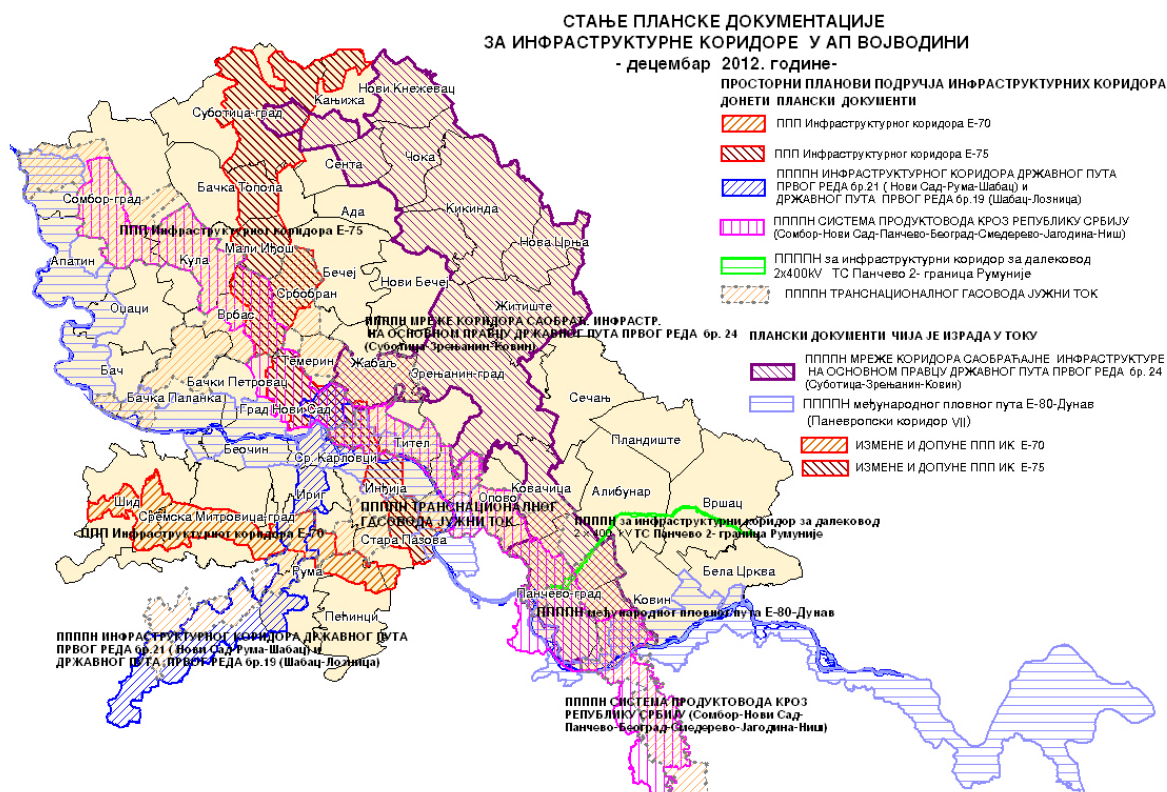

Од укупно 45 општина/градова са територије АП Војводине, 12 општина/градова донело је просторне планове према одредбама Закона о планирању и изградњи из 2009. године. У три општине/града, процедура доношења овог документа налази се у фази израде Нацрта просторног плана, односно у завршној фази израде.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

За предметну територију израђен је Регионални просторни план АП Војводине који је усвојен крајем 2011. године („Службени лист АП Војводине“, број 22/2011). То је смернички план, који сагледава и дефинише развој региона и као такав даје одређена решења која се на локални ниво пресликавају кроз просторне планове јединица локалних самоуправа.

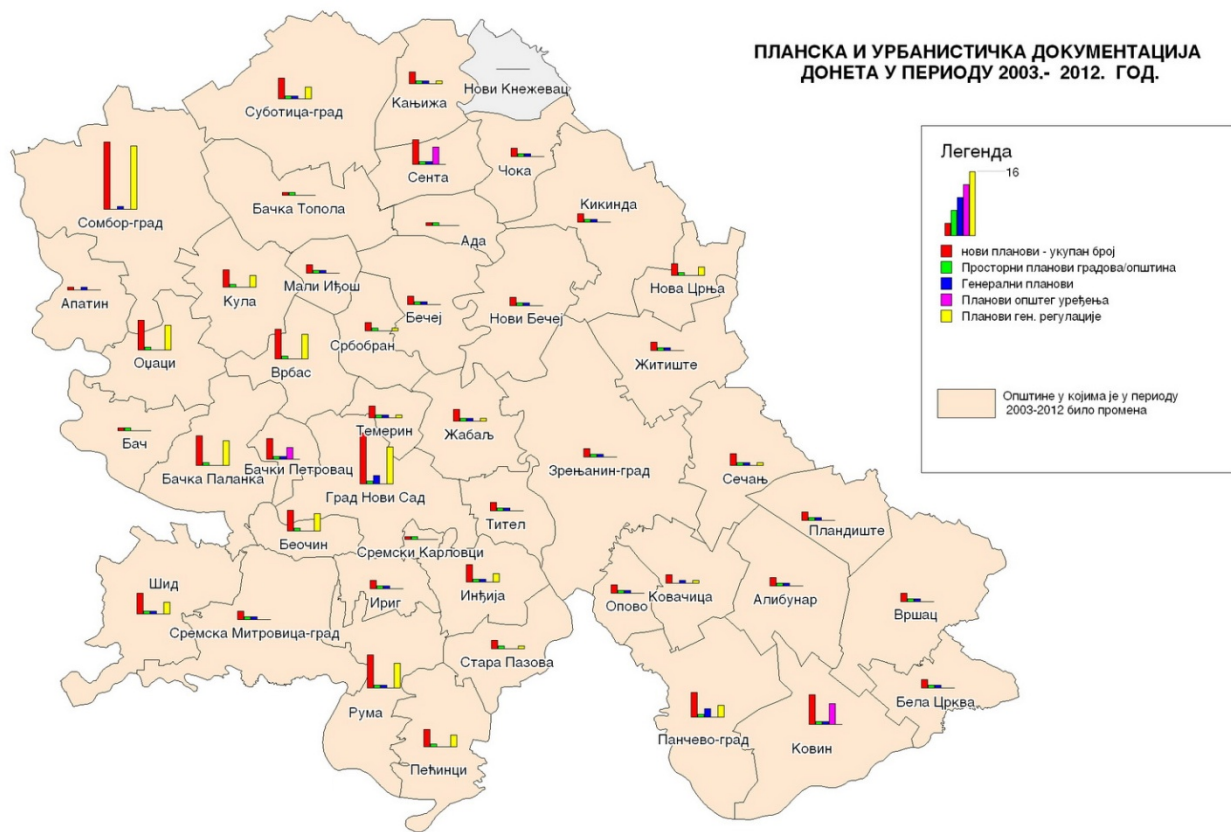
У претходном периоду, а до децембра 2012. године, израђени су Просторни планови подручја посебне намене за инфраструктурне коридоре и за заштићена природна добра, који специфично третирају простор и задају смернице и услове за даљи развој.

Генерално сагледавајући, стање планске документације, када су у питању просторни планови општина/градова на територији АП Војводине, може се оценити као задовољавајуће.

Анализа укупне планске документације израђене у периоду од 2003. године, од доношења претходног Закона о планирању и изградњи, до децембра 2012. године, приказује следеће стање:

3.2. Локацијске дозволе и Регистри инвеститора

Анализирано је стање у области изградње на територији АП Војводине, кроз број издатих решења о локацијској дозволи и решења о грађевинској дозволи.

Број решења о локацијској дозволи који се за грађење објеката према члану 133. Закона издају од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, за 2012. годину, износи 35.

Прикупљени су подаци из јединица локалних самоуправа о стању издате документације из области урбанизма. Подаци су приказани табеларно.

Такође, у складу са Законом и донетим подзаконским актом, Правилником о условима, начину вођења и приступа, као и садржини регистра инвеститора („Службени гласник Републике Србије“, број 55/2010), јединице локалних самоуправа имале су обавезу да оформе јавну евиденцију о свим расположивим подацима о физичким или правним лицима као инвеститорима, и поставе информације о инвеститорима објеката у електронском облику путем интернета. У Регистар треба да се уносе подаци о инвеститорима којима је издата грађевинска дозвола од 11. септембра 2009. године.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Табела 3. Преглед података са територије АП Војводине

Ред. бр.	ОПШТИНА/ГРАД	Број насеља	информација о локацији	укупан број локацијских дозвола	укупан број грађевинских дозвола	решење по члану 145. закона	Урбанистички пројекти	Регистар инвеститора
1.	АДА	5	56	29	19	47	1	ada.org.rs
2.	АЛИБУНАР	10	15	20	18	24	1	није израђен
3.	АПАТИН	5	29	12	11	17	0	soapatin.org/registarinvestitora.aspx
4.	БАЧ	6	4	30	25	8	0	bac.rs
5.	БАЧКА ПАЛАНКА	14	128	65	52	59	6	није израђен
6.	БАЧКА ТОПОЛА	23	44	35	24	60	1	btopol.org.rs
7.	БАЧКИ ПЕТРОВАЦ	4	16	30	38	41	1	доступан аналогно
8.	БЕЛА ЦРКВА	14	25	63	38	12	0	belacrkv.rs
9.	БЕОЧИН	8	4	25	24	15	2	beocin.rs
10.	БЕЧЕЈ	5	98	53	64	85	2	becej.rs
11.	ВРБАС	7	34	72	36	131	2	vrbas.net
12.	ВРШАЦ	24	112	77	57	96	5	vrsac.com
13.	ЖАБАЉ	4	12	23	13	23	0	није израђен
14.	ЖИТИШТЕ	12	22	18	28	18	1	није израђен
15.	ЗРЕЊАНИН	22	81	85	65	90	3	zrenjanin.rs
16.	ИНЂИЈА	11	149	96	65	40	2	indjija.net/code/navigate.php?ld=541
17.	ИРИГ	12	73	38	32	29	0	доступан аналогно
18.	КАЊИЖА	13	55	37	32	82	1	kanjiza.rs/registar-investitora
19.	КИКИНДА	10	65	30	18	34	4	kikinda.org.rs
20.	КОВАЧИЦА	8	26	45	24	29	5	kovacica.org

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Табела 3. – *наставак*. Преглед података са територије АП Војводине

Ред. бр.	ОПШТИНА/ГРАД	Број насеља	информација о локацији укупан број локацијских дозвола	укупан број грађевинских дозвола	решење по члану 145. закона	Урбанистички пројекти	Регистар инвеститора	
21.	КОВИН	10	73	45	52	134	3	coka.rs
22.	КУЛА	7	21	24	14	57	0	kula.rs
23.	МАЛИ ИЂОШ	3	8	8	9	18	0	није израђен
24.	НОВА ЦРЊА	6	8	10	8	10	0	није израђен
25.	НОВИ БЕЧЕЈ	4	48	14	14	47	0	novibecelj.rs
26.	НОВИ КНЕЖЕВАЦ	9	6	12	9	3	2	noviknezovac.rs
27.	НОВИ САД	16	396	540	451	978	3	novisad.rs
28.	ОПОВО	4	15	26	23	16	0	доступан аналогно
29.	ОЏАЦИ	9	30	35	32	33	1	није израђен
30.	ПАНЧЕВО	10	89	60	117	197	6	доступан аналогно
31.	ПЕЋИНЦИ	15	28	33	37	44	1	pecinci.org/privreda/registar investitora
32.	ПЛАНДИШТЕ	14	10	10	5	12	0	доступан аналогно
33.	РУМА	17	35	63	89	188	1	доступан аналогно
34.	СЕНТА	5	21	36	9	26	0	zenta-senta.co.rs
35.	СЕЧАЊ	11	3	9	7	9	0	secanj.org
36.	СОМБОР	16	110	60	55	103	5	sombor.rs/registar-investitora
37.	СРБОБРАН	3	18	27	28	59	3	srbobran.rs
38.	СРЕМСКА МИТРОВИЦА	26	154	115	95	269	7	sremskamitrovica.org.rs/cir/regist ar-investitora
39.	СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ	1	6	25	25	20	0	sremski-karlovci.org.rs
40.	СТАРА ПАЗОВА	9	167	96	71	115	4	није израђен
41.	СУБОТИЦА	19	217	158	70	356	6	subotica.rs
42.	ТЕМЕРИН	3	8	17	14	18	2	temerin.rs/registarinvestitora.aspx
43.	ТИТЕЛ	6	22	21	20	9	0	није израђен
44.	ЧОКА	8	6	4	3	8	0	coka.rs
45.	ШИД	19	70	44	42	50	6	sid.rs

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

3.3. Приказ рада општинских/градских грађевинских инспекција

Табела 4. Преглед рада грађевинских инспекција на територији АПВ

Општина	Број грађевинских инспектора	Број предмета у раду	Број примљених предмета у извештајном периоду	Број решених предмета	Број архивираних предмета	Број издатих решења о рушењу члан 141.	Број издатих решења о обустави члан 142.	Број издатих решења о забрани члан 143.	Број издатих решења о затварању градилишта	Број закључака о дозволи извршења	Број извршења	Број инспекцијских прегледа	Број сачињених записника на терену	Број усмених расправа	Број кривичних пријава	Број прекршајних пријава	Број привредних преступа
Ада	1	103	12	11	11	1	2	2	0	0	0	113	113	148	0	0	0
Алибунар	1	36	36	34	34	2	0	0	0	0	0	40	31	4	2	1	1
Апатин	1	56	38	27	27	3	0	0	0	0	0	38	38	6	0	0	0
Бач	1	18	16	17	17	2	2	0	0	1	1	67	54	8	0	0	0
Бачка Паланка	2	107	163	120	118	12	7	9	2	10	13	151	161	31	3	0	1
Бачка Топола	1	5	46	41	39	3	1	1	2	3	0	51	30	21	0	0	0
Бачки Петровац	1	27	23	21	21	6	4	3	3	0	0	23	23	5	0	0	0
Бечеј	2	7	199	192	192	28	75	14	2	7	0	168	168	80	1	0	0
Бела Црква	1	32	32	32	32	2	4	10	0	0	0	35	29	5	0	0	0
Беоцин	2	5	17	12	12	1	0	1	0	0	0	18	18	2	0	0	0
Чока	1	22	19	18	14	0	1	5	0	0	0	21	34	9	0	0	0
Инђија	2	176	79	29	29	25	9	11	11	6	3	193	201	49	0	0	0
Ириг	1	25	119	93	93	2	2	3	0	1	0	0	19	7	0	0	0
Кањижа	2	103	131	78	95	25	4	0	1	3	0	93	155	50	0	0	0
Киkinda	2	88	72	38	27	8	1	0	0	9	7	98	98	0	0	0	0
Ковачица	1	255	111	135	135	2	3	3	3	0	2	148	148	86	0	0	0

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012.

Покрајинска урбанистичка и грађевинска инспекција

Табела 4.- наставка- Преглед рада грађевинских инспекција на територији АПВ

Општина	Број грађевинских инспектора	Број предмета у раду	Број примљених предмета у извештајном периоду	Број решених предмета	Број архивираних предмета	Број издатих решења о рушењу члан 141.	Број издатих решења о обустави члан 142.	Број издатих решења о забрани члан 143.	Број издатих решења о затварању градилишта	Број закључака о дозволи извршења	Број извршења	Број инспекцијских прегледа	Број сачињених записника на терену	Број усмених расправа	Број кривичних пријава	Број прекршајних пријава	Број привредних преступа
Ковин	1	170	170	167	167	26	3	1	0	0	0	181	181	24	0	0	0
Кула	1	23	74	71	71	9	0	1	0	0	0	85	78	5	1	0	1
Мали Иђош	1	49	25	9	9	1	1	1	0	1	0	41	41	4	0	0	0
Нова Црња	1	5	14	9	9	3	0	3	0	1	0	11	11	4	0	0	0
Нови Бечеј	1	129	20	21	21	8	0	4	0	5	5	25	25	6	0	0	0
Нови Кнежевац	1	1	22	21	19	0	0	1	0	0	0	38	30	0	0	0	0
Нови Сад - град	16	3275	585	328	367	195	22	44	42	62	26	2196	1493	1271	3	1	3
Озаци	2	105	83	69	62	13	16	17	4	7	2	158	140	34	1	1	0
Опово	1	83	80	53	53	11	1	5	0	2	1	83	83	12	0	0	0
Панчево	6	587	249	186	349	66	13	8	12	15	0	396	229	20	9	0	0
Пећинци	1	22	50	26	26	2	1	0	0	1	1	46	46	6	0	0	0
Пландиште	1	26	26	26	26	2	0	3	1	1	1	13	13	13	0	0	0
Рума	2	17	71	54	54	21	3	4	0	11	0	71	71	71	0	0	0
Сечањ	1	29	27	18	18	8	3	3	3	1	0	28	28	12	0	0	0
Сента	1	116	109	105	105	16	3	2	13	12	0	95	121	20	0	0	0
Шид	1	24	18	16	12	1	2	0	0	0	0	58	29	4	0	0	0
Сомбор	1	143	110	140	130	14	2	7	2	2	0	128	67	0	2	0	0
Србобран	1	25	50	10	10	6	0	5	1	0	0	40	25	10	0	0	0
Сремска Митровица	3	135	281	193	98	44	9	12	15	2	1	85	131	72	0	0	0
Сремски Карлов.	1	6	26	20	0	3	0	4	1	0	19	155	151	0	0	0	0
Стара Пазова	4	160	155	116	116	28	3	6	4	1	0	146	146	16	0	0	2
Суботица	3	22	253	128	203	36	1	5	8	5	6	234	218	69	6	0	1
Темерин	1	23	16	17	17	4	2	0	0	0	0	29	22	8	0	0	0
Тител	1	148	148	91	87	7	5	0	0	0	0	91	91	0	0	0	0
Врбас	2	29	29	26	26	9	1	2	5	0	0	38	67	15	0	0	0
Вршац	2	134	109	94	66	14	23	5	2	9	4	53	100	12	0	1	0
Жабалъ	1	54	54	54	54	11	0	14	0	5	0	103	91	0	0	0	0
Житиште	1	3	15	12	12	3	0	1	3	0	0	72	72	4	0	0	0
Зрењанин	4	157	214	57	57	44	13	13	1	4	12	831	606	333	0	0	0
УКУПНО	85	6765	4196	3035	3140	727	242	233	141	187	104	6787	5726	2556	28	4	9

4. Контакт подаци покрајинске урбанистичке и грађевинске инспекције

Име и презиме	Електронска адреса	телефон
Милорад Бијелић , маг.аналит.заш.жив.сред; дипл.хем. помоћник покрајинског секретара руководиоца сектора	<i>inspekcija.zastitasredine@vojvodina.gov.rs</i>	021 423 791
Аурела Шимудварац Лучи , дипл.инж.арх. шеф одсека за инспекцијске послове- покрајински урбанистички инспектор	<i>aurela.luci@vojvodina.gov.rs</i>	021 487 4246 факс:021 457 737
Бранислав Вукајлов , дипл.инж.арх. покрајински урбанистички инспектор	<i>branislav.vukajlov@vojvodina.gov.rs</i>	021 487 4577
Ванда Мога , дипл.грађ.инж. покрајински грађевински инспектор	<i>vanda.moga@vojvodina.gov.rs</i>	021 487 4577
Милутин Татић , дипл.грађ.инж. покрајински грађевински инспектор	<i>milutin.tatic@vojvodina.gov.rs</i>	021 487 4577

Адреса: Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012

ПОКРАЈИНСКА УРБАНИСТИЧКА И ГРАЂЕВИНСКА ИНСПЕКЦИЈА

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ